

Številka: 35434-2/2024-2570-4

Datum: 7. 6. 2024

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo izdaja na podlagi šestega odstavka 125. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23-ZDU-1O, 78/23-ZUNPEOVE in 23/24) v upravni zadevi izdaje odločbe o razgradnji naprave, ki povzroča industrijske emisije, po uradni dolžnosti, upravljavcu GALMA d.o.o., VIII. ulica 8, 1235 Radomlje, ki ga zastopa prokuristka Ana Ratej Martinjak, naslednjo

ODLOČBO

1. Upravljavec GALMA d.o.o., VIII. ulica 8, 1235 Radomlje (v nadaljevanju: upravljavec), mora zaradi dokončnega prenehanja obratovanja naprave, ki povzroča industrijske emisije, in sicer naprave za površinsko obdelavo kovin z uporabo elektrolitskih ali kemičnih postopkov s skupnim volumnom delovnih kadi (brez izpiranja) 73,35 m³ (v nadaljevanju: IED naprava), ki se nahaja na naslovu Homec, VIII. ulica 8, 1235 Radomlje, in za katero je Agencija Republike Slovenije za okolje dne 22. 6. 2009 izdala okoljevarstveno dovoljenje št. 35407-181/2006-14 (v nadaljevanju: okoljevarstveno dovoljenje), izvesti naslednje ukrepe:
  - zagotoviti odstranitev vseh (preostalih) tehnoloških enot iz točke 1 okoljevarstvenega dovoljenja iz območja IED naprave ter poskrbeti za njihovo nadaljnje ravnanje z njimi na način, da ne more priti do nobenih škodljivih vplivov na okolje ali pa jih odstraniti skladno s predpisi s področja ravnanja z odpadki oz. mora poskrbeti za njihovo nadaljnje upravljanje na način, da ne more priti do nobenih škodljivih vplivov na okolje,
  - odstraniti vse nevarne snovi in odpadke z območja IED naprave,
  - zagotoviti, da bodo vsi proizvodni prostori izpraznjeni in očiščeni.
2. Pri izvedbi vseh ukrepov, navedenih v točki 1 izreka te odločbe, je treba zagotoviti, da nevarne in odpadne snovi ne bodo prehajale v okolje.
3. Upravljavec mora po izvedbi vseh ukrepov iz točke 1 izreka te odločbe zagotoviti izvedbo posnetka stanja podzemne vode, v obsegu in na način kot je določeno v točki 3 izreka te odločbe.

3. Posnetek stanja podzemne vode

- 3.1. Upravljavec mora zagotoviti izvedbo posnetka stanja podzemne vode na opazovalnih vrtinah navedenih v Preglednici 1.

Preglednica 1: Lokacije opazovalnih vrtin (merilnih mest) za izvedbo posnetka stanja podzemne vode

Opazovalna vrtina	E (D96/TM)	N (D96/TM)	Položaj opazovalne vrtine glede na smer toka podzemne vode
PG-1	469348	115148	gorvodno
PD-2	469369	115106	dolvodno
PG-3	469362	115068	dolvodno

- 3.2. Upravljaivec mora zagotoviti, da so merilna mesta (opazovalne vrtine) iz Preglednice 1 točke 3.1 izreka te odločbe oblikovana in opremljena tako, da je omogočena namestitvev opreme za odvzem vzorcev in terenske meritve, ter da ustrezajo zahtevam iz predpisa, ki ureja obratovalni monitoring stanja podzemne vode.
- 3.3. Upravljaivec mora zagotoviti izvedbo vzorčenja in meritev parametrov v podzemni vodi na opazovalnih vrtinah (merilnih mestih) z oznako PG-1, PG-2 in PG-3 iz Preglednice 1 iz točke 3.1 izreka te odločbe, v obsegu določenem v Preglednici 2.

Preglednica 2: Obseg parametrov za izvedbo posnetka stanja podzemne vode

Parametri	Enota
Terenske meritve	
Temperatura zraka	°C
Temperatura podzemne vode	°C
Vsebnost kisika	mgO ₂ /L
Nasičenost s kisikom	%
Specifična elektroprevodnost	µS/cm
pH vrednost	
Redoks potencial	mV
Vonj	
Motnost	NTU
Barva	
Prehodnost vrtine	
Osnovni parametri	
Celotni organski ogljik - TOC	mg/L
Hidrogenkarbonat	mg/L
Amonij	mg/L
Nitrit	mg/L
Nitrat	mg/L
Sulfat (tudi ZNS 3)	mg/L
Klorid	mg/L
Fluorid	mg/L
Celotni fosfor	mg/L
Natrij (tudi ZNS 4)	mg/L
Kalij	mg/L
Parametri spremljanja ZNS	
Celotni krom (ZNS 1)	µg/L
Nikelj (ZNS 3)	µg/L
Celotni cianid (ZNS 4)	µg/L
Parametri spremljanja morebitnih preteklih bremen	
cink	µg/L
baker	µg/L
kobalt	µg/L
celotni ogljikovodiki C ₁₀ – C ₄₀	µg/L
diklorometan	µg/L

Parametri	Enota
tetraklorometan	µg/L
1,2-dikloroetan	µg/L
1,1-dikloroeten	µg/L
trikloroeten	µg/L
tetrakloroeten	µg/L
vsota alifatskih halogeniranih ogljikovodikov*	µg/L

**Triklorometan, tribromometan, bromodiklorometan, dibromoklorometan, difluoroklorometan, diklorometan, tetraklorometan, triklorofluorometan, 1,1-dikloroeten, 1,2-dikloroeten, trikloroeten, tetrakloroeten, 1,1-dikloroetan, 1,2-dikloroetan, 1,1,1-trikloroetan, 1,1,2-trikloroetan, 1,1,2,2-tetrakloroetan*

- 3.4. Upravljaivec mora zagotoviti, da se vzorčenje in terenske meritve iz točke 3.3 izreka te odločbe izvedejo na merilnih mestih iz točke 3.1 izreka te odločbe v istem dnevu in s čim krajšim časovnim presledkom. Ob vzorčenju je treba na mestu vzorčenja izvesti merjenje globine do podzemne vode pred prečrpavanjem, merjenje prehodnosti opazovalne vrtine, merjenje količine predčrpane vode, merjenje globine podzemne vode ob vzorčenju in količino odvzetega vzorca ter terenske meritve, ki so določene v Preglednici 2 iz točke 3.3 izreka te odločbe.
- 3.5. Za vzorčenje, prevoz in hranjenje vzorcev podzemne vode ter ravnanje z njimi se morajo uporabljati metode, določene s standardi iz predpisa, ki ureja obratovalni monitoring stanja podzemne vode.
- 3.6. Uporabljene analizne metode za analize vzorcev glede na vsebnost parametrov iz Preglednice 2 iz točke 3.3 izreka te odločbe, vključno z laboratorijskimi, terenskimi in on-line metodami, morajo ustrezati zahtevam iz predpisa, ki ureja obratovalni monitoring stanja podzemne vode.
4. Upravljaivec mora zagotoviti izdelavo Poročila o posnetku stanja podzemne vode iz točke 3 izreka te odločbe. Poročilo mora vsebovati tudi:
  - podatka o sedanji in s prostorskimi akti določeni prihodnji namenski rabi območja IED naprave,
  - ugotovitev ali stanje podzemne vode območja IED naprave, ob upoštevanju sedanje ali s prostorskimi akti določene prihodnje namenske rabe, predstavlja pomembno tveganje za zdravje ljudi ali okolje.
5. Upravljaivec mora ministrstvu posredovati dokazila o izvedbi ukrepov iz točke 1 izreka te odločbe.
6. Upravljaivec mora ministrstvu predložiti Poročilo o posnetku stanja podzemne vode iz točke 4 izreka te odločbe.
7. V primeru, da je iz Poročila o posnetku stanja podzemne vode iz točke 4 izreka te odločbe razvidno, da območje IED naprave ob upoštevanju sedanje ali s prostorskimi akti določene prihodnje namenske rabe predstavlja pomembno tveganje za zdravje ljudi ali okolje, je potrebno ministrstvu predložiti tudi predlog ukrepov za odstranitev, nadzor, obvladovanje ali zmanjšanje vsebnosti zadevnih nevarnih snovi v podzemni vodi.
8. Upravljaivec mora vse ukrepe/zahteve iz te odločbe izvesti najkasneje do 31. 12. 2024.
9. Ta odločba velja do 31. 3. 2025.
10. V tem postopku stroški niso nastali.

Obrazložitev

I.

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, Direktorat za okolje (v nadaljevanju: ministrstvo), je dne 23. 2. 2024 s strani upravljavca GALMA d.o.o., VIII. ulica 8, 1235 Radomlje v nadaljevanju: upravljavec), ki ga zastopa prokuristka Ana Ratej Martinjak, v skladu s prvim odstavkom 125. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23-ZDU-10, 78/23-ZUNPEOVE in 23/24; v nadaljevanju ZVO-2) prejelo vlogo – obvestilo o nameri dokončnega prenehanja obratovanja naprave, ki lahko povzroča industrijske emisije (v nadaljevanju: vloga), in sicer naprave za površinsko obdelavo kovin z uporabo elektrolitskih ali kemičnih postopkov s skupnim volumnom delovnih kadi (brez izpiranja) 73,35 m³ (v nadaljevanju: IED naprava), ki se nahaja na naslovu Homec, VIII. ulica 8, 1235 Radomlje, in za katero ima upravljavec pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje št. 35407-181/2006-14 (v nadaljevanju: okoljevarstveno dovoljenje). Za IED napravo, ki se nahaja na naslovu Homec, VIII. ulica 8, 1235 Radomlje, in za katero ima upravljavec pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje, je v tem dovoljenju določeno, da se nahaja na zemljiščih s parc. št. 360/1, 360/2, 360/3, 959/2, vse k.o. Homec. Ministrstvo je dne 21. 5. 2024 prejelo tudi dopolnitev vloge.

K vlogi z dne 21. 2. 2024 je bilo priloženo:

- Obvestilo z dne 21. 2. 2024, upravljavec sam.
- Priloga 1: potrdilo o plačilu upravne takse,
- Priloga 2: Računi (5x) in evidenčni listi (6x) za odpadke (11 01 05* in 11 01 98*) predane podjetju OQUEMA, trgovina in storitve, d.o.o., Struževo 66, 4000 Kranj,
- Priloga 3: Poročilo o čiščenju rezervoarja z dne 19. 11. 2016, izdelal Cisterna Aleš Hudobivnik s.p., Dvorje 55a, 4207 Cerklje na Gorenjskem, in evidenčni list o odvozu odpadka iz čiščenja rezervoarja,
- Priloga 4: računi (7 x), mednarodni tovorni listi (5 x), dobavnice (4 x) za galvanske linije in
- Priloga 5: Predlog programa obratovalnega monitoringa podzemne vode za IED napravo GALMA d.o.o. (v zapiranju), št. 11/08/24 z dne 7. 2. 2024, izdelal Eurofins raziskave okolja Slovenija d.o.o., Koroška cesta 58, 3320 Velenje,
- Priloga 6: Predlog programa obratovalnega monitoringa stanja tal za IED napravo GALMA d.o.o. (v zapiranju), št. 10/08/24 z dne 7. 2. 2024, izdelal Eurofins raziskave okolja Slovenija d.o.o., Koroška cesta 58, 3320 Velenje.

K dopolnitvi z dne 21. 5. 2024 je bilo priloženo:

- Priloga 1: Predlog programa obratovalnega monitoringa podzemne vode za IED napravo GALMA d.o.o. (v zapiranju), št. 11-1/08/24 z dne 20. 5. 2024, izdelal Eurofins raziskave okolja Slovenija d.o.o., Koroška cesta 58, 3320 Velenje; v nadaljevanju: POMSPV,
- Priloga 2: Predlog programa obratovalnega monitoringa stanja tal za IED napravo GALMA d.o.o. (v zapiranju), št. 10a/08/24 z dne 15. 5. 2024, izdelal Eurofins raziskave okolja Slovenija d.o.o., Koroška cesta 58, 3320 Velenje v nadaljevanju: POMST.
- Priloga 3: fotografija 1: prikaz skladiščenja cistem z elektroliti
- Priloga 4: Prevoznica, evidenčni listi (2x), račun, dobavnica.

Iz prvega odstavka 125. člena ZVO-2 izhaja, da mora upravljavec, ob stečaju pa stečajni upravitelj, ministrstvo z vlogo pisno obvestiti o nameri dokončnega prenehanja obratovanja naprave iz 110. člena ZVO-2, kar dokazuje s potrdilom o oddani pošiljki. Določbe iz prejšnjega stavka se na zahtevo upravljavca uporabljajo tudi v primeru prenehanja ene od dejavnosti ali prenehanje dela ene od dejavnosti, ki se izvajajo v napravi iz 110. člena ZVO-2, če je teh dejavnosti več.

Iz drugega odstavka 125. člena izhaja, da če je moral upravljavec pripraviti izhodiščno poročilo v skladu z določbami iz 112. člena tega zakona, mora pisno obvestilo iz prvega odstavka 125. člena vsebovati tudi oceno stanja onesnaženosti tal in podzemne vode na območju naprave z zadevnimi nevarnimi snovmi.

Iz petega odstavka 125. člena ZVO-2 izhaja, da če je moral upravljavec pripraviti oceno možnosti onesnaženja iz četrtega odstavka 112. člena tega zakona, pisno obvestilo iz prvega odstavka tega člena vsebuje tudi predlog ukrepov za odstranitev, nadzor, obvladovanje ali zmanjševanje vsebnosti zadevnih nevarnih snovi v tleh ali podzemni vodi, tako da območje naprave, ob upoštevanju sedanje ali s prostorskimi akti določene prihodnje namenske rabe, ne predstavlja pomembnega tveganja za zdravje ljudi ali okolje, ob upoštevanju pogojev iz okoljevarstvenega dovoljenja, vključno z opisanimi značilnostmi območja naprave.

Iz šestega odstavka 125. člena ZVO-2 nadalje izhaja, da ministrstvo preuči oceno iz drugega odstavka tega člena in predlog ukrepov iz tretjega, četrtega ali petega odstavka tega člena ter izda odločbo o razgradnji naprave v roku 30 dni, v kateri, če je to potrebno, ob smiselni uporabi predpisa iz sedmega odstavka 165. člena tega zakona določi ukrepe, ki jih mora upravljavec izvesti za odstranitev, nadzor, obvladovanje ali zmanjševanje vsebnosti zadevnih nevarnih snovi v tleh ali podzemni vodi, tako da območje naprave, ob upoštevanju njene obstoječe ali s prostorskimi akti določene prihodnje namenske rabe, ne predstavlja več znatnega tveganja za zdravje ljudi in bo doseženo predpisano stanje okolja, določi pa tudi rok za njihovo izvedbo. Ministrstvo v odločbi iz prejšnjega stavka določi čas veljavnosti odločbe glede na obseg predvidenih ukrepov. Ministrstvo v roku in na način iz četrtega odstavka 115. člena tega zakona obvesti o izdaji odločbe tudi javnost. Zoper odločbo iz tega odstavka ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

Iz sedmega odstavka 125. člena ZVO-2 nadalje izhaja, da mora upravljavec obvestiti ministrstvo o izvedbi ukrepov in navesti dokazila, da je z izvedenimi ukrepi doseženo stanje okolja, določeno v odločbi iz prejšnjega odstavka. Če ministrstvo ugotovi, da so ukrepi iz šestega odstavka tega člena izvedeni, izda odločbo o prenehanju okoljevarstvenega dovoljenja, če pa ukrepi do roka iz odločbe niso izvedeni, okoljevarstveno dovoljenje ostane v veljavi, upravljavec pa mora za pridobitev odločbe o prenehanju okoljevarstvenega dovoljenja ponovno vložiti vlogo iz prvega odstavka tega člena, kar vse izhaja iz osmega odstavka 125. člena ZVO-2.

Iz vloge upravljavca z dne 21. 2. 2024 izhaja, da upravljavec namerava dokončno prenehati z obratovanjem IED naprave, ki se nahaja na lokaciji Homec, VIII. ulica 8, 1235 Radomlje, da se na lokaciji ne nahajajo tako imenovane druge naprave (povezane in nepovezane naprave), ter da se je dejavnost podjetja GALMA izvajala na zemljišču s parcelnimi št. 360/17, 360/2, 360/3, 959/2, vse k.o. Homec. Glede na to, da je v okoljevarstvenem dovoljenju navedeno zemljišče v k.o. 1937 Homec s parcelno št. 360/1, na kateri se nahaja IED naprava, v vlogi pa zemljišče s parcelno št. 360/17, je upravljavec pojasnil, da sta v postopku evidentiranja parcelacije v katastrski občini 1937 Homec v letu 2020 na podlagi izdane odločbe (številka dokumenta: 02112-468/2020-2 z dne 27. 7. 2020) s strani Geodetske uprave RS, Območna geodetska uprava Ljubljana, ob ukinitvi parcelne št. 360/1 nastali novi parcelni št. 360/17 in 360/18. Razmejitev zemljišča s parcelno št. 360/1 se je izvedla na dve parcelni št. 360/17 in 360/18 z namenom ureditve lastniških razmerij in hkrati dovoza do stanovanjske hiše. Zemljišče s parcelno št. 360/17 (prvi del ukinjene parcele 360/1, ki je v lasti upravljavca naprave) predstavlja del zemljišča obravnavane IED naprave, ki se nahaja znotraj vplivnega območja izvajanja dejavnosti obravnavane IED naprave. Zemljišče s parcelno št. 360/18 (drugi del ukinjene parcele 360/1, ki ni v lasti upravljavca naprave) namreč predstavlja utrjeno zemljišče, ki je že v preteklosti služilo kot dvorišče stanovanjske hiše v privatni lasti in kjer nikoli ni potekala dejavnost v povezavi z obravnavano IED napravo. Tudi v zatečenem stanju je parcela 360/18 utrjena in služi kot dvorišče z dovozom obstoječi stanovanjski hiši v privatni lasti. Zaradi navedenih razlogov na zemljišču s parcelno št. 360/18 tudi ni možno določiti vzorčnega mesta za oceno stanja onesnaženosti tal.

Iz vloge in njene dopolnitve izhaja, da so se v poslovodstvu podjetja Galma d.o.o. odločili, da s koncem leta 2023 ustavijo proizvodne procese v IED napravi.

Razlogi za tako odločitev so bili naslednji:

- velike globalne spremembe na vseh področjih, zdravstvena kriza, energetska kriza,
- na področju Evropske Unije se vedno bolj zaostrejejo okoljske zahteve in s tem povezana zakonodaja, posledično bo v bližnji prihodnosti prepovedana uporaba nekaterih kemikalij. Med drugim bo stopila v veljavo prepoved uporabe kromove kisline (CrO_3), ki vsebuje rakotvoren šestvalentni krom, ki je za proces kromiranja bistvena spojina. Predelava procesa, ki ga upravljavec uporablja, v proces, ki bi vseboval manj škodljiv, torej trivalentni krom, bi bila za storitve pri upravljavcu tehnološko zelo težko izvedljiva, obenem pa bi bila investicija v predelavo izjemno visoka. Poleg tega so se zelo zvišale cene energentov, čemur upravljavec z višanjem lastnih prodajnih cen težko sledi, sploh če upošteva trenutne poslovne prakse večjih poslovnih koncernov.

Upravljavec je v vlogi navedel ukrepe za odstranitev tehnoloških enot kot so navedene v okoljevarstvenem dovoljenju, in sicer: linija obešal za galvansko obdelavo z nikljanjem, kromiranjem in medeninjenjem, z volumnom delovnih kadi $65,2 \text{ m}^3$ (N1); linija bobnov za galvansko obdelavo z nikljanjem, cinkanjem, bakrenjem in medeninjenjem, z volumnom delovnih kadi $8,15 \text{ m}^3$ (N2); lakirnica (N4); čistilna naprava za čiščenje industrijskih odpadnih vod (N6); dve skladišči kemikalij in podzemni rezervoar za gorivo.

Pri tem je pojasnil, da je iz linije N1 in linije N2 v letu 2023 in delno še v I. 2024 že odstranil nikljev mulj in elektrolite, in sicer nikljev elektrolit, elektrolit za medeninjenje in elektrolit za elektro razniklavanje. Kot dokazilo je predložil tudi račune in evidenčne liste.

Za kopeli v delovni kadeh na linijah N1 in N2, in sicer razmaščevanja in jedkanja ter kromov in cinkov (N2) elektrolit, je upravljavec pojasnil, da je le-te že oz. jih bo do 31. 8. 2024 odstranil s sistemom razstrupljanja na lastni čistilni napravi, in sicer po postopkih kot je to izvajal, pri samem delovanju galvane, to je z redukcijo kromatov, nevtralizacijo odpadnih vod, usedanjem v usedalniku, filtriranjem usedenega mulja in obdelavo mulja na filtrni stiskalnici.

Celotni galvanski liniji N1 in N2 je upravljavec že prodal, za kar je priložil dokazila (račune, tovarne liste in dobavnice).

Upravljavec je navedel, da bo tehnološko enoto lakirnica (N4) prodal do 31. 12. 2024. Kupec bo celotno lakirno linijo odpeljal na novo lokacijo.

Lakirnica (N4) je tehnološka enota, ki je ločena od ostalih tehnoloških enot in tudi ni vezana na čistilno napravo (N6), torej nima izpusta v vodo. V lakirnici se je letno porabilo do 500 kg premaznih sredstev, ki so izdelana na osnovi organskih topil. Delež topil v premaznih sredstvih znaša maksimalno do 60 %. Hlapna organska topila v lakih predstavljajo predvsem ksilen, toluen in butilacetat, ki se razvrščajo med organske snovi II. in III. nevarnostne skupine v skladu z določili Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja zraka (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09, 50/13, 44/22 – ZVO-2 in 48/22). Lakirnica v skladu z določili Uredbe o emisiji hlapnih organskih spojin iz naprav, ki uporabljajo organska topila (Uradni list RS, št. 35/15, 58/16, 54/21, 44/22 – ZVO-2 in 49/22), spada med naprave iz točke 8.1 I. dela Priloge 2 navedene uredbe, tj. med naprave za površinsko zaščito kovinskih ali plastičnih materialov. Letna poraba topil v lakirnici tako znaša do 400 kg, kar je veliko manj od praga, določenega v predpisu in za naprave iz predhodnega stavka, ki znaša 5 t/leto, zato za izpuste emisij snovi v zrak iz lakirnice ne veljajo določbe Uredbe o emisiji hlapnih organskih spojin iz naprav, ki uporabljajo organska topila. Glede na nameravano odstranitev te tehnološke enote iz lokacije pa tega vira emisij snovi v zrak v prihodnje na lokaciji ne bo več.

Glede čistilne naprave odpadnih vod (N6) je v vlogi pojasnjeno, da bo upravljavec po zaključku obdelave odpadnih elektrolitov iz linij N1 in N2 na čistilni napravi odpadnih vod (po pojasnilu upravljavca to namerava izvesti do 31. 8. 2024) iz vseh usedalnih bazenov odstranil mulj, ga sprešal, in oddal družbama, ki prevzemata odpadni galvanski mulj kot pooblaščen prevzemnika.

Tehnološko enoto (N6) in vsa tehnična sredstva bo upravljavec do 31. 12. 2024 prodal trem znanim kupcem.

Glede skladišč za kemikalije je upravljavec pojasnil, da je kemikalije, ki jih je uporabljal za proizvodnjo, pred zaustavitvijo proizvodnje, ki je bila planirana vnaprej, smiselno začel naročati v manjšem obsegu in ustavil naročila, ko je bilo to potrebno. Tako ob koncu leta 2023 ni ostalo veliko kemikalij, kar pa jih je, so bile vrnjene dobaviteljem. Kemikalije, ki se jih bo do dokončne razstrupitve elektrolitov še uporabljalo, bo upravljavec naročal sproti, preostale, ki bodo po razstrupljanju še ostale, pa bo vrnil dobaviteljem. Tako bosta obe skladišči kemikalij dokončno izpraznjeni, kar upravljavec namerava izvesti do 31. 8. 2024.

Upravljavec je za podzemni rezervoar za gorivo pojasnil, da ga je že pred časom prenehal uporabljati, ter da ga je podjetje Cisterna, Aleš Hudobivnik s.p., že v letu 2016 očistilo, razplinilo in blindiralo in je nenevaren za okolje. Upravljavec je priložil tudi dokazilo o čiščenju ter evidenčni list o predaji odpadka nastalega pri čiščenju rezervoarja.

Upravljavec je v vlogi priložil POMST, iz katerega je v uvodu razvidno, da se je v IED napravi uporabljalo večje količine nevarnih snovi, ki se uvrščajo tudi med zadevne nevarne snovi, ter da je bil za IED napravo, ki jo bo upravljavec dokončno prenehal uporabljati, izpolnjen pogoj iz prvega odstavka 12. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije (Uradni list RS, št. 68/22), torej je količina uporabljenih zadevnih nevarnih snovi presegala pragove iz priloge 3 Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije, in bi bilo zanj potrebno izdelati izhodiščno poročilo, česar pa upravljavec ni izvedel, ker je z obratovanjem IED naprave prenehal in vložil vlogo za dokončno prenehanje v skladu s 125. členom ZVO-2.

Na seznam zadevnih nevarnih snovi, ki so se nahajale na območju IED naprave, bi se uvrstilo 16 zadevnih nevarnih snovi (ZNS1 - ZNS16). Glede na nevarne lastnosti in razvrstitev v skladu s prilogo 3 Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije so kemikalije (zadevne nevarne snovi): kromova kislina (ZNS1), nikljev sulfat heksahidrat (ZNS3) in natrijev cianid (ZNS4) presegale prag za skupino 1, ki znaša več kot 0,5 tone, ter je nikelj (ZNS2) presegel prag za skupino 3, ki znaša več kot 5 ton.

Vsa proizvodnja je potekala v grajenih zaprtih proizvodnih objektih, prav tako je celotna lokacija IED naprave ograjena, manipulacijske površine pa so asfaltirane. Celotno vplivno območje IED naprave se nahaja na utrjenih površinah (asfalt, beton), neutrjenih oziroma zatravljenih površin na območju IED naprave ni. Transportne poti so asfaltirane in urejene. Na transportnih poteh se ne izvaja pretakanje ali presipavanje. Prav tako se na zunanjih talnih površinah, namenjenih transportu, ni izvajalo nikakršne manipulacije (presipanja ali pretakanja).

Zadevne nevarne snovi (ZNS) so se dostavljale s tovornimi vozili v originalni embalaži do mest skladiščenja (Sk1, Sk2, posebni prostor), ki se nahajajo znotraj objektov. Skladišči kemikalij Sk1 in Sk2 sta opremljeni z lovilnimi posodami. Transport in manipulacija z ZNS znotraj območja naprave, iz Sk1 in Sk2 do mesta uporabe, je potekala z viličarjem po točno določenih asfaltiranih transportnih poteh. Uporaba ZNS je potekala znotraj objektov. Pomembnih dogodkov na območju IED naprave, ki bi vplivali na onesnaženje kateregakoli dela okolja zaradi okoljskih nesreč ali nepravilnega ravnanja z nevarnimi snovmi in odpadki, po navedbah upravjavca, v preteklosti ni bilo. Zadevne nevarne snovi so se dostavljale s tovornimi vozili v originalni embalaži do mesta skladiščenja v Sk1 (samo ZNS5, tj. natrijev hipoklorit, ki se uporablja na čistilni napravi), v posebni zaklenjeni prostor v galvani (samo ZNS2) in v Sk2 (vse ostale ZNS, ki so se tudi vse uporabljale v galvani).

Na zahodni strani lokacije IED naprave teče potok Mlinščica. Za preprečitev morebitnega izlitiya oziroma razsutja v Mlinščico so ob potoku položeni robniki in postavljen je zaščitni zid, ob čistilni napravi se nahaja tudi lovilni jašek. V primeru nezgodnega dogodka na transportni površini bi se razlite ZNS preko jaškov iztekale v obstoječi kanal, ki vodi na lastno industrijsko čistilno napravo, razsute ZNS pa bi se odstranile površinsko. V podjetju je bil vzpostavljen sistem preventivnega

vzdrževanja. Pri upravljanju s skladiščem se je upoštevalo navodilo za vzdrževanje. Podjetje je skrbelo za stalno usposabljanje in preverjanje znanja zaposlenih, ki delajo v skladišču.

Iz predloženega POMST je razvidno, da se na območju naselij v okolici IED naprave tla uvrščajo v pedosistematsko enoto antropogenih oziroma urbanih tal, v to skupino se uvrščajo tudi tla na območju IED naprave. Razvidno je tudi, da na območju IED naprave naravnih tal ni več, vse površine (100 %) so asfaltirane oziroma betonirane ali pozidane. Celotna površina območja IED naprave predstavlja 2509,21 m², pri tem površina objektov predstavlja 1155,70 m², preostale površine 1353,51 m² predstavljajo utrjene transportne površine in parkirišča, zelenih oziroma neutrjenih površin ni (0 %). Posledično je v POMST ocenjeno, da vnos ZNS neposredno v tla znotraj industrijskega obrata ni bil možen.

V POMST je podana tudi ocena možnega območja širjenja onesnaževal v tleh, kjer je podana/obravnavana:

- (1) možnost širjenja onesnaževal ter območje morebitnega onesnaženja in
- (2) konceptualni model za vplivno območje naprave GALMA d.o.o..

Iz navedene Ocene možnega območja širjenja onesnaževal v tleh je razvidno, da vzorčenje tal za spremljanje parametrov obratovalnega monitoringa oz. stanja tal tehnično ni izvedljivo, ker so tla na celotnem območju IED naprave pozidana, asfaltirana ali drugače utrjena z nepropustnimi materiali (znotraj vplivnega območja ni zelenih površin), ter da pripravljavec POMST skladno s 5. odstavkom 5. člena Pravilnika o obratovalnem monitoringu stanja tal (Uradni list RS, št. 157/22 in 7/23 – popr.) ugotavlja, da ni možna določitev reprezentativnega vzorčnega mesta za tla oziroma vzorčenje tal tehnično ni izvedljivo, zato kot skupni predlog izvajalcev obratovalnega monitoringa pedološke in kemijske stroke predlaga, da se na območju IED naprave določitev vzorčnega mesta opusti oziroma vzorčno mesto za posnetek stanja tal na območju naprave ne določi.

V navedeni Oceni možnega območja širjenja onesnaževal v tleh je pripravljavec POMST pojasnil s čim še dodatno utemeljuje zakaj vzorčenje tal ni potrebno, in sicer utemeljuje z ukrepi, ki jih je upravljavec izvajal za preprečitev onesnaženja tal in posledično tudi podzemne vode. Poleg ukrepov, ki so že predhodno navedeni, je upravljavec izvajal oziroma še izvaja naslednje ukrepe:

- betonski tlaki so prevlečeni z epoksi premazom, kjer veljajo posebne zahteve zaradi možnosti stika z nevarnimi tekočinami,
- za morebitna razlitja so urejeni nagibi tlakov, lovilne kinete in zbirni lovilni prostori (lovilni bazeni), ki lahko zadržijo obsežno razlitje, ki pa dejansko ni mogoče glede na največje količine skladiščenih nevarnih snovi na lokaciji, tako da razlita tekočina ne bi uhajala iz objektov,
- v primeru nezgodnega dogodka na transportni površini bi se razlita ZNS5, ZNS6, ZNS8 in ZN12 preko jaškov iztekla v obstoječi kanal, ki vodi na lastno industrijsko čistilno napravo, razsute ZNS1, ZNS3, ZNS4, ZNS7; ZNS9, ZNS10; ZNS11, ZNS13-ZNS16 pa bi se odstranile površinsko. ZNS2 se nahaja v večjih kosih (nikljeve anode), zato praktično ne more priti do razsutja le te. Prenos onesnaževal v podzemno vodo posledično ni bil možen. Zaradi povsem utrjenih in neprepustnih transportnih in manipulativnih površin (asfalt, beton, zelenih površin ni) prenos onesnaževal neposredno v tla posledično prav tako ni bil možen.

Zato je pripravljavec POMST na podlagi pregleda dokumentacije in terenskega ogleda podal ugotovitev, da neposreden stik tal z ZNS v primeru najslabšega scenarija, kot je npr. v primeru prometne nesreče in razlitja nevarnih snovi neposredno v tla ob transportu ni bil možen oziroma na vplivnem območju IED naprave ni obstajala možnost točkovnega (oziroma linijskega) onesnaženja tal (npr. v primeru neposrednega razlitja ob prevrnitvi transportnega vozila in poškodbi embalaže tovora) z ZNS glede na dejstvo, da neutrjenih površin na območju IED naprave ni.

Upravljavec je v vlogi priložil POMSPV, iz katerega je razviden opis IED naprave in tehnološkega procesa, ki se je v IED napravi izvajal, ter skladiščenje in uporaba nevarnih snovi in uvrstitev nevarnih snovi med zadevne nevarne snovi, kar je že predhodno pojasnjeno pri

POMST, kjer so prav tako pojasnjeni ukrepi, ki jih je in jih še upravljavec izvaja za preprečitev onesnaženja tal in podzemne vode.

Iz POMSPV je razvidno, da se lokacija IED naprave nahaja severno od Domžal v naselju Homec na morfološko uravnanim vzhodnem obrobju Mengeško - Domžalskega polja pod Homškim hribom na desnem bregu reke Kamniške Bistrice (ki teče 240 m vzhodno), izven vodovarstvenih območij varovanja vodonosnika ter tudi izven poplavnih območij. Po navedbah upravljavca lokacija IED naprave tudi ni bila poplavljen v času najmočnejših poplav v avgustu 2023. Približno 1 km vzhodno se že začne Posavsko hribovje. Mengeško - Domžalsko polje, ki je široka aluvialna ravnica, ki se razteza v smeri sever – jug in je dolga približno 13 km in široka 6 km. Depresija je na debelo zapolnjena z aluvialnimi sedimenti reke Kamniške Bistrice. Peščeno prodni zasip tvori obsežen medzrnski vodonosnik, ki je izkoriščen za vodooskrbo. Na obravnavanem območju ni kamnin s kraško ali kraško-raspoklinsko poroznostjo.

Na ožjem obravnavanem območju IED naprave je pripravljavec POMSPV geološke in hidrogeološke razmere v celoti povzel po obširnih geoloških in hidrogeoloških raziskavah na območju IED naprave Količevo Karton, ki je od predmetne lokacije IED naprave oddaljena 0,9 km v smeri juga. Ker gre za lokacijo na istem aluvialnem polju peščeno prodnega zasipa reke Kamniške Bistrice, je predpostavil enako geološko sestavo tal.

Geološko teren gradi aluvialni peščeno prodni zasip, tak kot gradi večino površja Mengeško Domžalskega polja. Na vplivnem območju IED naprave Količevo Karton so bile v juniju 2021 izvrtane tri 23 m vrtine na jedro in nato opremljene kot piezometri. Na vseh treh lokacijah kvartarni zasip Kamniške Bistrice ni bil v celoti prevrtan in predkvartarna podlaga ni bila dosežena. Po literaturnih podatkih naj bi se ta nahajala globlje kot 40 m. Litološko kvartarne sedimente gradi siv debelozrnat, slabo sortiran peščen prod ter pesek s prodniki, rjav meljast peščen prod, rjav zaglinjen prod ter rjava in temnosiva meljasta do peščena glina. Prodniki so večinoma karbonatni, debelozrnat in dobro zaobljeni, v manjši meri se pojavljajo tudi bolj drobni prodniki zelenkastih tufov ali tufitov. Hidrogeološke razmere na ravninskem območju Mengeško Domžalskega polja so enostavne in definirane z litološkimi značilnostmi fluvialnih peščeno prodnih zasipov reke Kamniške Bistrice. Talnino kvartarnim zasipom tvori neprepustna podlaga v obliki permokarbonskih skrilavih glinavcev. Medzrnski vodonosnik Mengeško Domžalskega polja je iz hidrodinamskega vidika odprtega tipa s prostim nihanjem gladine podzemne vode. Celokupna debelina peščeno prodnega zasipa večinoma presega 100 m in variira glede na pogreznjenost tektonskih blokov predkvartarne podlage. Debelina nasičenega dela vodonosnika dosega do 80 m. Z izvedbo preiskav v juniju 2021 na lokaciji IED naprave Količevo Karton je izdelovalec POMSPV kvartarni rečni zasip nadalje razčlenil na;

- zgornji (holocenski) peščeno prodni zasip (medzrnska poroznost, dobra vodoprepustnost) in pod njim ležeč,
- spodnji (starejši pleistocenski) peščeno prodni zasip z večjo primesjo drobnozrnate sedimentne frakcije (medzrnska poroznost, dobra do srednja vodoprepustnost).

Holocenske peščeno prodne plasti so precej homogene in mestoma le rahlo zaglinjene oz. zameljene. Pleistocenske peščeno prodne plasti so bolj heterogene z vmesnim lečami ali plastmi peščenih meljev in glin. Celokupno kvartarni peščeno prodni sedimenti tvorijo na tem preiskovanem območju odprt medzrnski vodonosnik s pristo gladino podzemne vode. Med izvedbo vrtalnih del, kasnejših črpalnih poskusov in vgradnjo merilne opreme je bil nivo podzemne vode v treh novoizvedenih piezometrih na globini med 10,26 m in 14,19 m (zadnja meritev 7. 6. 2023) ter formiran le v pleistocenskem peščeno prodnem zasipu. Ker izdelovalcu POMSPV podatki pridobljeni za IP Lek d.d. Mengeš, ki se nahaja na istem bregu Kamniške Bistrice kot IED naprava, niso dostopni, je le-ta v arhivskih virih poiskal geološke podatke za dve starejši hidrogeološki vrtini, ki sta locirani na desnem bregu Kamniške Bistrice. Obe vrtini sta bili vrtani na jedro in cevljeni kot piezometra:

- vrtina D-9/82 v Homcu, od IED naprave oddaljena 1,4 km zahodno oz. proti sredini Kamniško Mengeškega polja. Vrtina je globoka 40 m in ni dosegla predkvartarne podlage.

- vrtina M-2/75 na vzhodnem obrobju Mengša, od IED naprave oddaljena 1,8 km zahodno oz. na sredini Kamniško Mengeškega polja. Vrtina je globoka 66 m in je na globini 65 m zadela na predkvartarno podlago (PC skrilavi glinavec).

Pregled profilov obeh vrtin je podal podobno in precej homogeno sestavo kvartarnega fluvioglacialnega zasipa; ta sestoji iz plasti peščenega proda, peska, čistega proda, peščenega melja, peščeno meljne glin in celo tankih plasti vezanega konglomerata. Te plasti se vertikalno menjavajo. Natančnejša kvartarna stratifikacija ni podana. Tudi niso podani hidrogeološki parametri s filtrskimi cevmi zajetega medzrnskega vodonosnika. Ugotovljeno je bilo, da je lahko lokalno razvit tudi viseč nivo podzemne vode na lokaciji vrtin D-9/82 na globini ca 16 m, globok zvezni nivo pa se na obeh vrtinah nahaja na globini ca 25 m – 26 m. Na lokaciji vrtine M-2/75 viseči nivoji niso zabeleženi.

Pregled vseh geoloških podatkov v primerjavi s citiranimi podatki, ki so v hidrogeološkem delu poročila za IED napravo Galma, podaja naslednje zaključke:

- litološka sestava fluvioglacialnih zasipov na vseh obravnavanih lokacijah je podobna,
- podobna litološka sestava fluvioglacialnih zasipov definira tudi podobne hidrogeološke karakteristike opazovanega kvartarnega vodonosnika,
- pomembna pa je razlika o nivojih podzemne vode (NPV) na vseh obravnavanih lokacijah. Proti sredini polja NPV tone v globino, oz. proti robovom polja nastopa plitveje pod površjem tal. Razlog je v napajanju vodonosnika z infiltracijo vode iz struge reke Kamniške Bistrice, ki teče po vzhodnem robu Mengeškega polja. Na lokaciji IED naprave Količevo Karton je NPV na globini 11 do 14 m in podobna globina NPV se prognozira tudi na lokaciji IED naprave Galma d.o.o., kljub temu, da se nahaja na desnem bregu reke.

Generalna smer toka podzemne vode na obravnavanem območju je iz smeri severa proti jugu, oz. iz sever-severozahoda proti jug-jugovzhodu, približno vzporedno površinskemu toku reke Kamniške Bistrice. Hitrost toka vode na območju IED naprave je določena na podlagi meritev nivojev podzemne vode in njenega gradienta i (privzeti so naravni, statični nivoji podzemne vode brez vplivov črpanja tehnoloških vodnjakov). Za določitev hitrosti je bil privzet koeficient prepustnosti k , ki je bil izračunan za dobro prepusten kvartarni vodonosnik:

Hidravlični gradient $i = 0,01$

Koeficient prepustnosti sedimentov na obravnavani lokaciji $k = 8,20 \cdot 10^{-4} \text{ m/s}$

Realna hitrost toka $vR = v/ne = k \cdot i / ne = 8,2 \cdot 10^{-4} \text{ m/s} \cdot 0,01 / 0,15 = 4,71 \text{ m/dan}$

Napajanje podzemne vode v prodno peščenem vodonosniku se izvaja neposredno z infiltracijo padavin, iz struge reke Kamniške Bistrice ter ostalih manjših vodotokov, če njihove struge niso preveč kolmatirane. Po literaturi (Karahodžič, Geohidro, 2016) sicer Kamniška Bistrica dolvodno od Kamnika ne bi smela imeti več bistvenega vpliva na količinsko stanje podzemne vode vodonosnika Mengeško Domžalskega polja. Glavni in najpomembnejši vir napajanja podzemne vode je torej infiltracija padavin.

Na obravnavanem območju IED naprave je dobro vodoprepustna nezasičena cona vodonosnika debela od 10 m do 13 m. Litološko kvartarne sedimente gradi večinoma debelozrnat slabo sortiran peščen prod ter pesek s prodniki, rjav meljast peščen prod, rjav zaglinjen prod ter rjava in temnosiva meljasta do peščena glina. Prodniki so večinoma karbonatni, debelozrnati in dobro zaobljeni, v manjši meri se pojavljajo tudi drobni prodniki zelenkastih tufov ali tufitov. Infiltracija padavin je razmeroma hitra in hiter je tudi tok podzemne vode. Zadrževalna sposobnost nezasičene cone je kratka.

Kot ciljno hidrogeološko cono je izvajalec POMSPV določil vodonosnike, ki ležijo v dolvodni smeri od IED naprave, in sicer kvartarne peščeno prodne plasti, ki ležijo pod, južno in jug-jugovzhodno od IED naprave Galma, v smeri toka podzemne vode, to je območje med proizvodnimi/upravnimi stavbami IED naprave in naseljem Preserje pri Radomljah do desnega brega reke Kamniške Bistrice. Peščen prod je večinoma debelozrnat in slabo sortiran, ponekod zaglinjen. Kvartarni zasip tvori hidrodinamično odprt medzrnski vodonosnik, ki je dobro vodoprepusten in srednje izdaten.

Podjetje Galma d.o.o. se je ukvarjalo s površinsko obdelavo kovin z uporabo elektrolitskih ali kemičnih postopkov. Po navedbah upravljavca IED naprave v preteklosti dogodkov na območju IED naprave, ki bi vplivali na onesnaženje kateregakoli dela okolja zaradi okoljskih nesreč ali nepravilnega ravnanja z nevarnimi snovmi in odpadki, ni bilo. Upravljavec IED naprave se je zaradi spremenjenih poslovnih pogojev odločil za ustavitev proizvodnih procesov z letom 2023. Na osnovi izdelane ocene možnosti za onesnaženje tal in podzemne vode, ki jo je v novembru 2022, pripravilo podjetje Eurofins Erico Slovenija d.o.o. (v nadaljevanju: OMO), je bilo ugotovljeno, da se je na lokaciji v fazi obratovanja nahajalo 16 ZNS, kot je navedeno v povzetku POMST, kjer so navedeni tudi ukrepi, ki jih je in jih še upravljavec izvaja za zaščito tal in podzemnih vod. V normalnih razmerah in z upoštevanjem uveljavljenih varnostnih ukrepov je bila možnost morebitnega vnosa ZNS v podzemne vode pri obratovanju IED naprave nična, zaradi povsem utrjenih in neprepustnih transportnih oziroma manipulativnih površin (asfalt, beton, brez zelenih ali neutrjenih površin) pa ni bil možen tudi prenos onesnaževal neposredno v tla.

Na območju IED naprave Galma d.o.o. (v zapiranju) izvajalec POMSPV predlaga izvedbo posnetka stanja podzemnih voda za namen ugotavljanja vpliva IED naprave v času obratovanja. Gladina podzemne vode je v kvartarnem vodonosniku nagnjena proti jugu, jug-jugovzhodu, iz smeri IED naprave Galma proti naselju Preserje pri Radomljah in desnemu bregu reke Kamniške Bistrice. Letna količina padavin na obravnavanem območju dosega 1594 mm (podatki Arso za postajo Domžale, leto 2023 – zelo mokro leto). Po podatkih vodnobilančnega modela GROWA-SI se vodonosnik na tem območju napaja v rangu 600-700 mm/leto (Arso, 2013). Razlika napram padavinam gre predvsem na račun evapotranspiracije in površinskega odtoka. Ob odpovedi tehničnih varovalnih ukrepov za preprečitev onesnaževanja bi prenos snovi in morebitnih onesnaževal v nenasičeni del vodonosnika potekal z infiltracijo ter kasneje z vertikalnim transportom infiltriranih padavinskih vod do nasičenega dela vodonosnika. Širjenje dalje bi se nadaljevalo skladno z dinamiko podzemne vode na obravnavani lokaciji. V POMSPV je odgovorni hidrogeolog skupaj s pooblaščenim izvajalcem monitoringa podzemnih voda merilna mesta določil tako, da omogočajo pregled stanja podzemne vode brez vpliva in/ali z morebitnim vplivom zavezanca (IED naprave). Predlagal je, da se na lokaciji IED naprave in-situ preveri hidrogeološke značilnosti peščeno prodnega vodonosnika in z odvzemom vzorcev preveri kvaliteto stanje podzemne vode. Določil je en piezometer (PVC cevitev 114/103) globine 19 m v gorvodni smeri toka podzemne vode v samo območje IED naprave Galma in dva dolvodna piezometra globine 19 m v potencialnem vplivnem območju IED naprave, ki jih je določil v skladu z zahtevami Pravilnika o obratovalnem monitoringu stanja podzemne vode (Uradni list RS, št. št. 13/21 in št. 44/22 – ZVO-2). Predlagane globine vrtin so določene glede na hidrogeološke karakteristike opazovanega kvartarnega vodonosnika. Nivo podzemne vode je prognoziran na globini ca 12 m. Iz tega vidika je predlagana globina vrtin ustrezna in omogoča odzvem reprezentativnega vzorca. Lokacije piezometrov so naslednje:

PG-1 – gorvodni piezometer Galma

PG-2 – dolvodni piezometer Galma

PG-3 – dolvodni piezometer Galma

Izdelovalec POMSPV je v skladu z zahtevami 7. člena Pravilnika o obratovalnem monitoringu stanja podzemne vode in na podlagi izdelanega OMO predlagal parametre za oceno stanja podzemne vode. Skladno s točko 4 Priloge k Pravilniku o obratovalnem monitoringu stanja podzemne vode, je potrebno podati v okviru posnetka stanja podzemnih voda tudi izmerjene konc. parametrov stanja podzemne vode iz Priloge 2 Uredbe o stanju podzemnih voda (Uradni list RS, št. 25/09, št. 68/12, št. 66/16 in št. 44/22 – ZVO-2) (tj. nitrati, posamezen pesticid in njegovi relevantni razgradni produkti, vsota vseh izmerjenih pesticidov in njihovih relevantnih razgradnih produktov, diklorometan, tetraklorometan, 1,2-dikloroetan, 1,1-dikloroeten, trikloroeten, tetrakloroeten, vsota lahkih alifatskih halogeniranih ogljikovodikov). Ker je bil POMSPV izdelan za namen ugotavljanja kvalitete podzemnih voda na vplivnem območju IED naprave po prenehanju delovanja, samo vplivno območje IED naprave pa se ne nahaja na vodovarstvenem območju in na območju intenzivne kmetijske rabe zemljišč, v nabor spremljanih parametrov izdelovalec POMSPV ni vključil posameznih pesticidov in njihovih relevantnih razgradnih produktov, vsote vseh izmerjenih pesticidov in njihovih relevantnih razgradnih produktov. Ker sta se v preteklosti v IED napravi uporabljali klororirani topili perkloroetilen

(tetrakloroeten) ter občasno tudi trikloroeten, je izdelovalec POMSPV kot morebitno posledico preteklih bremen v podzemni vodi vključil tudi parametre diklorometan, tetraklorometan, 1,2-dikloroetan, 1,1-dikloroeten, trikloroeten, tetrakloroeten in vsota lahkih alifatskih halogeniranih ogljikovodikov.

V nabor za oceno stanja podzemne vode na merilnih mestih PG-1 (gorvodno, nevplivno merilno mesto) ter PG-2 in PG-3 (merilni mesti za vplivnim območjem dejavnosti) v ciljni hidrogeološki coni je izvajalec POMSPV določil:

- terenske meritve: pH, T_{vode} , T_{zraka} , vsebnost kisika, nasičenost s kisikom, redoks potencial, specifična elektroprevodnost, vonj, barva, motnost, prehodnost vrtine
- meritve osnovnih parametrov: celotni fosfor, klorid, fluorid, nitrat, nitrit, sulfat (ZNS 3), hidrogenkarbonat, kalij, natrij (ZNS 4), amonij, celotni organski ogljik (TOC)
- meritve parametrov, ki identificirajo ZNS: celotni krom (ZNS 1), nikelj (ZNS 3), celotni cianid (ZNS 4), ter
- meritve parametrov vezanih na morebitna pretekla bremena: cink, baker, kobalt, celotni ogljikovodiki $C_{10}-C_{40}$, diklorometan, tetraklorometan, 1,2-dikloroetan, 1,1-dikloroeten, trikloroeten, tetrakloroeten, vsota alifatskih halogeniranih ogljikovodikov.

Upravljavca je v vlogi tudi predlagal rok za izvedbo posnetka stanja (obratovalnega monitoringa) podzemne vode, in sicer tri mesece od potrditve programa za izvedbo posnetka stanja podzemne vode. Ker je glede izvedbe posnetka stanja (obratovalnega monitoringa) tal iz POMST razvidno, da le-tega ni možno izvesti, tudi ni predlagal roka za izvedbo le-tega.

Upravljavcu je bilo v točki 7.2.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja naloženo, da mora upravljavca, v primeru stečaja upravljavca pa stečajni upravitelj, po odstranitvi nevarnih odpadkov in nevarnih snovi, izvesti tudi monitoring onesnaženosti tal in v primeru prekomerne onesnaženosti zemljine izvesti sanacijo zemljine skladno z veljavnimi predpisi. Ker je iz predloženega POMST razvidno, da posnetka stanja tal ni možno izvesti, ker so vse površine na celotnem območju IED naprave pozidane, asfaltirane ali drugače utrjene z nepropustnimi materiali in tako ni možna določitev reprezentativnega vzorčnega mesta za tla, je v tej odločbi ministrstvo presojalo in določilo ukrepe za odstranitev, nadzor, obvladovanje ali zmanjšanje vsebnosti nevarnih snovi v podzemni vodi, tako da območje IED naprave ob upoštevanju sedanje ali s prostorskimi akti določene prihodnje namenske rabe, ne predstavlja pomembnega tveganja za okolje, kot to določa šesti odstavek 125. člena ZVO-2.

Upravljavca je v vlogi predložil dokument POMST, iz katerega je razvidno, da posnetka stanja tal ni možno izvesti, in dokument POMSPV, to je predlog programa za izvedbo posnetka podzemne vode, ki pa ga še ni izvedel. Predložil je tudi dokazila o že izvedenih nekaterih ukrepih. Ministrstvo ne glede na posredovane podatke in dokazila o že izvedenih korakih razgradnje, le-teh v celoti ni presojalo oz. ugotavljalo, saj jih bo presojalo, ko bo razgradnja naprave izvedena v celoti (oz. bodo izpolnjeni vsi ukrepi iz te odločbe), vključno z izvedenim posnetkom stanja podzemne vode.

Z izvedenim posnetkom stanja podzemne vode bo upravljavca dokazoval, da ob upoštevanju sedanje ali s prostorskimi akti določene prihodnje namenske rabe, območje na katerem je (bila) IED naprava ne predstavlja pomembnega tveganja za zdravje ljudi ali okolje. Pravilnik o obratovalnem monitoringu stanja podzemne vode se sicer neposredno ne uporabljata za primere posnetka stanja tal in podzemne vode ob prenehanju obratovanja naprave, ki povzroča industrijske emisije, vendar se je ministrstvo smiselno oprlo nanj glede odločitve pri določitvi terenskih parametrov, osnovnih parametrov, merilnih mest, vzorčenja, uporabe analiznih metod in priprave Poročila o izvedenem posnetku stanja podzemne vode.

Kot je razvidno iz navedenega, je upravljavca v vlogi skladno s 125. členom ZVO-2 priložil dokazila o odstranjenih tehnoloških enotah in uporabljenih surovinah in odpadkih ter predložil predlog za nadzor, to je predlog posnetka stanja podzemne vode (POMSPV). K vlogi (obvestilu) pa ni bilo priloženega predloga ukrepov za zmanjšanje vsebnosti (zadevnih) nevarnih snovi v tleh ali podzemni vodi, tako da območje naprave ob upoštevanju sedanje ali s prostorskimi akti

določene prihodnje namenske rabe, ne bi predstavljalo pomembnega tveganja za zdravje ljudi in okolje, saj le-tega v tem trenutku, še ne more predložiti. Le-tega bo lahko, če bo potrebno, predložil po izvedenem posnetku stanja podzemne vode in po ugotovitvi kakšna je predvidena namenska raba območja IED naprave.

Ministrstvo je na podlagi šestega odstavka 125. člena ZVO-2 in na podlagi predloga upravljavca IED naprave v točki 1 izreka te odločbe določilo ukrepe, ki jih mora upravljavec izvesti zaradi prenehanja obratovanja naprave.

V točki 2 izreka te odločbe je ministrstvo iz načela preventive v skladu z 9. členom ZVO-2 določilo dodatni pogoj ob izvajanju ukrepov iz točke 1 izreka te odločbe.

Ministrstvo je v točki 3 izreka te odločbe na podlagi šestega odstavka 125. člena ZVO-2 določilo ukrep, to je izvedbo posnetka stanja podzemne vode, s čimer bo upravljavec dokazal, da območje naprave ob upoštevanju sedanje ali s prostorskimi akti določene prihodnje namenske rabe, ne predstavlja tveganja.

Ministrstvo je tako izvedbo posnetka stanja podzemne vode iz točke 3 izreka te odločbe določilo na podlagi zahtev iz šestega v povezavi s petim in sedmim odstavkom 125. člena ZVO-2 ter na podlagi POMSPV, katerega je izdelal izvajalec s pooblastilom iz 14. člena Pravilnika o obratovalnem monitoringu stanja podzemne vode.

Na podlagi 5. člena Pravilnika o obratovalnem monitoringu stanja podzemne vode ter na podlagi predloženega POMSPV je v točki 3.1 izreka te odločbe ministrstvo določilo izvedbo posnetka stanja podzemne vode na opazovalnih vrtinah (merilnih mestih) navedenih v Preglednici 1 izreka te odločbe. V Predlogu posnetka stanja podzemne vode sta predvidena ena gorvodna in dve dolvodni opazovalni vrtini.

Zahteve iz točke 3.2 izreka te odločbe je ministrstvo določilo skladno z drugim odstavkom 6. člena Pravilnika o obratovalnem monitoringu stanja podzemne vode.

V Preglednici 2 v točki 3.3 izreka te odločbe je ministrstvo na podlagi predlogov iz POMSPV ter na podlagi petega, šestega in sedmega odstavka 125. člena ZVO-2 in ob smiselni uporabi določil drugega in šestega odstavka 7. člena Pravilnika o obratovalnem monitoringu stanja podzemne vode ter z upoštevanjem prve alineje točke 14. in 18. 3. člena Pravilnika o obratovalnem monitoringu stanja podzemne vode določilo parametre za izvedbo posnetka stanja podzemne vode. Tako je ministrstvo na podlagi navedenega določilo nabor parametrov, in sicer:

- terenske meritve: pH, temperatura podzemne vode, temperatura zraka, vsebnost kisika, nasičenost s kisikom, specifična elektroprevodnost, redoks potencial, vonj, motnost, barv, prehodnost vrtine,
- meritve osnovnih parametrov: TOC, hidrogenkarbonat, amonij, nitrit, nitrat, sulfat (ZNS 3), klorid, fluorid, celotni fosfor, natrij (ZNS 4), kalij,
- meritve parametrov, ki identificirajo ZNS: celotni krom (ZNS 1), nikelj (ZNS 3), celotni cianid (ZNS 4), ter
- meritve parametrov vezanih na morebitna pretekla bremena: cink, baker, kobalt, celotni ogljikovodiki C₁₀-C₄₀, diklorometan, tetraklorometan, 1,2-dikloroetan, 1,1-dikloroeten, trikloroeten, tetrakloroeten, vsota alifatskih halogeniranih ogljikovodikov.

Zahteve iz točke 3.4 izreka te odločbe je ministrstvo določilo na podlagi desetega odstavka 8. člena Pravilnika o obratovalnem monitoringu stanja podzemne vode, in sicer je ministrstvo določilo zahtevo, da se vzorčenje in terenske meritve iz točke 3.3 izreka te odločbe izvedejo na opazovanih vrtinah v istem dnevu s čim krajšim časovnim presledkom. Na podlagi prvega odstavka 4. člena Pravilnika o obratovalnem monitoringu stanja podzemne vode je ministrstvo v isti točki določilo tudi, da se ob vsakem vzorčenju na opazovalnih vrtinah izvede meritev globine do podzemne vode pred prečrpavanjem, meritev prehodnosti opazovalne vrtine, meritev količine

predčrpane vode, meritev globine podzemne vode ob vzorčenju in količino odvzetega vzorca.

Ministrstvo je v točki 3.5 izreka te odločbe na podlagi drugega, tretjega in četrtega odstavka 9. člena Pravilnika o obratovalnem monitoringu stanja podzemne vode določilo metodologijo vzorčenja ter prevoza in hrambe vzorcev podzemne vode.

Ministrstvo je v točki 3.6 izreka te odločbe na podlagi petega, šestega, sedmega, osmega in devetega odstavka 9. člena Pravilnika o obratovalnem monitoringu stanja podzemne vode določilo metodologijo analiziranja vzorcev podzemne vode.

Ministrstvo je v točkah 4, 5 in 6 izreka te odločbe na podlagi šestega v povezavi z drugim, petim in sedmim odstavkom 125. člena ZVO-2 upravljavcu določilo kaj mora vsebovati Poročilo o posnetku stanja podzemne vode in da mora to poročilo in dokazila o izvedbi ukrepov iz točke 1 izreka poslati ministrstvu. Ker vsebina Poročila o posnetku stanja podzemne vode ni določena s predpisom, se pri pripravi tega poročila smiselno uporabijo določbe Pravilnika o obratovalnem monitoringu stanja podzemne vode, ki se nanašajo na posnetek ničelnega stanja podzemne vode, to je v skladu s Prilogo in 11. členom navedenega pravilnika.

Upravljavec dokazil iz drugega (in tretjega) odstavka 125. člena ZVO-2 k vlogi o nameri dokončnega prenehanja obratovanja naprave ni predložil, saj do vložitve te vloge ni izdelal izhodiščnega poročila. Ker upravljavec predloga ukrepov iz petega odstavka 125. člena ZVO-2 k predmetni vlogi (še) ni mogel priložiti, saj pred izvedbo posnetka stanja podzemne vode še ne more ugotoviti ali so potrebni tudi ukrepi obvladovanja oz. odstranjevanja zadevnih nevarnih snovi v tleh in/ali podzemni vodi, je ministrstvo v točki 7 izreka te odločbe upravljavcu (na podlagi navedenega petega odstavka 125. člena ZVO-2) naložilo predložitev predloga ukrepov za odstranitev, nadzor, obvladovanje ali zmanjšanje vsebnosti zadevnih nevarnih snovi v tleh in/ali podzemni vodi, in sicer za primer, če bo iz Poročila o posnetku stanja podzemne vode razvidno, da območje IED naprave predstavlja pomembno tveganje za zdravje ljudi ali okolje. Da mora Poročilo o posnetku stanja podzemne vode to ugotovitev vsebovati, pa je ministrstvo predhodno že določilo v točki 4 izreka te odločbe.

Ministrstvo je na podlagi šestega odstavka 125. člena ZVO-2 upravljavcu določilo tudi rok za izvedbo vseh ukrepov/zahtev iz te odločbe, kot je razvidno iz točke 8 izreka te odločbe, pri čemer je sledilo predlogu upravljavca glede potrebnega in željenega časa za izvedbo vseh ukrepov.

Glede na to, da je v šestem odstavku 125. člena ZVO-2 določeno, da se mora v odločbi o razgradnji naprave določiti tudi čas veljavnosti odločbe glede na obseg predvidenih ukrepov, je ministrstvo odločilo kot izhaja iz točke 9 izreka te odločbe. Ministrstvo je čas veljavnosti odločbe določilo na podlagi predvidenih ukrepov/zahtev in dejstva, da bo moral upravljavec o izvedenih ukrepih ministrstvu tudi posredovati dokazila o njihovi izvedbi, kot to izhaja iz izreka te odločbe.

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi s 118. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-UPB, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13 in 175/20-ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb, v nadaljevanju: ZUP) je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo o njih odločeno, kot izhaja iz točke 10 izreka te odločbe.

Iz drugega odstavka 230. člena ZUP izhaja, da je zoper odločbo, ki jo izda na prvi stopnji ministrstvo, dovoljena pritožba samo takrat, kadar je to z zakonom določeno. Takšen zakon mora določiti tudi, kateri organ je pristojen za odločanje o pritožbi, sicer o pritožbi odloča vlada.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo ob upoštevanju šestega odstavka 125. člena ZVO-2 ni pritožbe, pač pa je dovoljen upravni spor z vložitvijo tožbe na Upravno sodišče Republike Slovenije v roku 30 dni od vročitve odločbe. Tožbo se vložijo neposredno pri pristojnem sodišču ali pošlje po pošti.

Ta upravni akt je bil izdan kot fizična kopija dokumenta v elektronski obliki. V skladu z drugim odstavkom 65.b člena Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18, 14/20, 167/20, 172/21, 68/22, 89/22, 135/22, 77/23 in 24/24) vas seznanjamo, da lahko zahtevate, da se vam pošlje izvirnik dokumenta na elektronski naslov ali potrdi skladnost kopije dokumenta z izvirnikom. Uveljavljanje te zahteve ne vpliva na vaš pravni položaj oziroma tek roka, ki je začel teči z vročitvijo kopije.

Postopek vodila:

Marija Lanišek
sekretarka

mag. Katja Buda
sekretarka

Vročiti:

- GALMA d.o.o., VIII. ulica 8, 1235 Radomlje - osebno

V skladu s šestim odstavkom 125. člena ZVO-2:

- objava na krajevno običajen način in osrednjem spletnem mestu državne uprave